

Grunnskoler og barnehager i Alstahaug kommune
Utdanningsforbundet
Skolenes Landsforbund
Skolelederforbundet
Fagforbundet

Saksnr.	Arkivkode	Avd/Sek/Saksb	Dato	Gradering
14/575-28	B12	KOE/ADM/CPE	21.10.2014	

HØRING

SKOLESTRUKTUR I ALSTAHAUG KOMMUNE, FLYTENDE KRETSGRENSER

Alstahaug kommunestyre har gjort vedtak om endring i skolestruktur. Det er ut fra dette foreslått mulig gjennomføring av tiltaket om flytende skolekretsgrenser. Det bes herved om at dette behandles i samarbeidsutvalg i skoler og barnehager, for eventuell uttalelse. Forslaget vil også sendes arbeidstakerorganisasjonene for uttalelse.
Frist for uttalelse 03.11.14. Uttalelse sendes Alstahaug kommune, Postmottak.

I Saksdokumenter (vedlagt):
Prognoser

II Saksdokumenter (ikke vedlagt):
Opplæringsloven
Nærskoleprinsippet og skolekretsgrenser, Udir, 21.09.09

Alstahaug kommune har i økonomiplan 2014-17 vedtatt en innsparing gjennom strukturendring på 1,7 millioner for 2015 og 3,7 millioner påfølgende år.

Alstahaug kommunestyre vedtok 25.06.14 følgende:

- Kretsgrenser oppheves i hele kommunen, trinnvis fra 2015.
- «Sentrum» 3 x 1-7 skoler, 1 x 8-10
- Søvik 1-10
- Tjøtta 1-10
- Austbø skolekrets legges ned midlertidig fra 2016
- Ny grunnskolestruktur utredes i sentrum – legges frem for kommunestyret høsten 2015. Arbeides inn i økonomiplan fra 2020.

Brev, sakskorrespondanse og e-post til Alstahaug kommune, Rådhuset, bes ikke adressert til avdeling eller enkeltperson.

Flytende kretsgrenser

Nærskoleprinsippet er et grunnleggende prinsipp i norsk skole og retten til å gå på nærskolen er nedfelt i opplæringsloven. Elever i grunnskolen har rett til å gå på nærskolen, jf opplæringsloven § 8-1 første ledd første pkt, der det står at elevene ”*har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til.*” Hva som skal regnes som nærskolen avgjøres av en rekke forhold omtalt i opplæringslovens forarbeider, jf NOU:18 1995 og Ot.prp. nr. 46 (1998-1999).

Det er kommunen som tildeler skoleplasser til barn. Det kan gjøres på to måter; gjennom forskrift om skolekretser eller gjennom vedtak for den enkelte elev. I begge tilfeller ligger prinsippet og definisjonen av nærskole til grunn.

Opplæringsloven § 8-1 gir kommunen hjemmel til å fastsette forskrifter om hvilke skole de ulike områder sokner til.

«Denne forskriftshjemmelen er først og fremst gitt for å sikre forutberegnelighet for innbyggerne i kommunen, samt styre den kommunale saksbehandlingen og sikre likebehandling. Forskriften vil også være sentral ved klagebehandling, der kommunen gis anledning til å synliggjøre for Fylkesmannen hvordan nærskoleprinsippet er ivaretatt.»

Den kommunale adgangen til å fastsette forskrift om skolekretsgrenser vil derfor innebære en forvaltning av nærskoleprinsippet slik loven tillater at det kan praktiseres i den enkelte kommune. En skole er full i nærskoleprinsippets forstand når elevtallet har nådd en viss grense - skjønnsmessig, pedagogisk og bygningsmessig. Det at skolene skal fylles opp i forhold til sin kapasitet, innebærer imidlertid ikke at de skal være så fulle at en elev fra eller til gjør at elevtallet på skolen blir ulovlig stort, jf opplæringsloven kap. 9a.

«Utdanningsdirektoratet finner således at en skole kan vurderes som full ved fordelingen av kommunens elever ved skoleårets start, samtidig som det er kapasitet til å ta imot enkeltelever som kommer tilflyttende inn i skolekretsen gjennom skoleåret. Det at en elev som flytter inn i skolekretsen midt i skoleåret får skoleplass, samtidig som en som bor utenfor skolekretsen har fått avslag, vil ikke være usaklig forskjellsbehandling.»

Vurdering flytende kretsgrenser

Alstahaug kommune har 4 barneskoler og 2 ungdomsskoler innen en radius på 16 km. 3 av barneskolene ligger innen en radius på 5 km. Når skolene ligger så tett ligger det i sakens natur at nærskole defineres av mange innbyggere mer ut fra opplevd tilhørighet enn geografisk nærhet. Majoriteten av elevene i sentrum kan gå på hvilken som helst av de tre barneskolene uten at det gir rett til skoleskyss.

For noen elever i den ytterste skolen, Søvik oppvekstsenter, vil også her avstanden til skole i nord være lik med avstand til Søvik oppvekstsenter i sør. I begge tilfeller vil det kreve skoleskyss.

I en situasjon med flere skoler så geografisk tett på hverandre, kan fordeling av elever mellom skolene gjøres uten at det går på bekostning av en geografisk vurdering av nærhet.

Flytende kretsgrenser kan gi en opplevelse av det motsatte av intensjonen med kommunal forskrift i form av mindre forutsigbarhet.

Foreldre har klagerett på tildeling av skoleplass når det er fattet enkeltvedtak om plass. Der kommunen ikke imøtekommer klagen vil videre saksbehandler og klage instans være Fylkesmannen. Håndtering av flytende kretsgrenser vil således bli overprøvd av Fylkesmannen i den enkelte sak, og ikke som generelt politisk vedtak.

Forslag flytende kretsgrenser

Vedtaket fra juni 2014 gir følgende føringer;

Alle skoler foruten Austbø oppvekstsenter skal bestå. For øvrig oppheves kretsgrensene i hele kommunen.

«Trinnvis innføring» kan håndteres på ulikt vis. Hvis elevene fordeles på kommunens skoler for størst mulig grad av fulle klasser (reduksjon av antall klasser) kun før oppstart i 1.klasse, vil dette ta 7 år før full effekt av tiltaket.

Ved å fase inn 1.klasse hvert år + 5.trinn og 6.trinn første år, og 1. og 5.trinn de to påfølgende år, - vil tiltaket være faset inn på 3 år.

Mulige alternative prinsipper:

- Flytende ved 1., 5. og 8.trinn
- Flytende ved oppstart alle år
- Søvik reduserer til 4 eller 3 delt

Prinsipper for å sikre effekt;

- Elevene må fordeles jevnt mellom skolene for å lage «buffer» mot den øvre maksgrænse for antall elever. Det må videre være muligheter for at elever som kommer tilflyttende gjennom året ikke må krysse den stipulerte kretsgrensen for dette klasses-trinn.

Oppsett over konsekvenser ut fra dagens prognoser:

- Klassene på Sandnes og Ura fylles opp. Bjarnetjønna reduseres med en klasse pr trinn.
- Fødselsår 2004 kan bli unntak pga høyt antall elever i byen. Hvis elever kan flyttes fra Søvik vil det likevel være innsparing på en klasse på 04 kullet. 6 elever for mye i sentrum. Ved å eventuelt flytte disse elevene til Søvik vil det slå ut ny deling på Søvik. (Austbø medregnet).
- De mest sentrumsnære områdene i Søvik skolekrets vurderes inn i de flytende kretsgrenser i sentrum. Det er ikke en forutsetning at dette er i 04 kullet.
- Avklaring/ telling november året før gjeldende skoleår. (Fast tid for innskriving i skolen)
- «Grensen» mellom skolene vil være ulik fra årskull til årskull. Dette vil bidra til at barn i samme gate kan være fordelt mellom to ulike skoler.

- Organisering for 3 like store klasser vil gi en svært romslig situasjon, fysisk i skolens arealer for Bjarnetjønna skole, mens det for de to andre barneskolene vil gi ytterligere spregning på skoler med mer begrenset kapasitet i areal og manglende spesialrom.

Innsparing

- Beregnet innsparing er kr 650 000 pr klasse.

Stipulert innsparing forutsetter at vi i utgangspunktet ville ha organisert for 4 klasser pr årskull i sentrum.

Høst 2015	Innsparing	2015	2016	2017	2018
Red til 3 klasser i byen, 1.trinn	650 000				
Red til 3 klasser i byen,5.trinn	650 000				
Red til 3 klasser i byen + Søyvik, 6.trinn	650 000				
	1 950 000	886 364	1 950 000	1 713 636,36	1 063 636,36
Høst 2016					
Red til 3 klasser i byen, 1.trinn	650 000				
Red til 3 klasser i byen,5.trinn	650 000				
	1 300 000		590 909	1 300 000	1 300 000
Høst 2017					
Red til 3 klasser i byen, 1.trinn	650 000				
Red til 3 klasser i byen,5.trinn	650 000				
	1 300 000			590 909	1 300 000
Høst 2018					
Red til 3 klasser i byen, 1.trinn	650 000				
Red til 3 klasser i byen,5.trinn	650 000				
	1 300 000				0
Sum innsparing pr år		886 364	2 540 909	3 604 545	3 663 636

Prognoser.

Se vedlagt tabell.

Kull 2004 er det eneste årskullet som er for mange elever i sentrum for fordeling på kun 3 klasser. Øvrige kull kan fordeles på 3 klasser med akseptabel margin.

Forslag til praktisk gjennomføring av kommunestyrets vedta, pr 25.06.14

Gjeldende lokal forskrift om kretsgrenser opphører fra høst 2015.

Flytende kretsgrenser iverksettes fra høsten 2015. Klassene på Sandnes og Ura fylles opp.

Bjarnetjønna reduseres med en klasse pr trinn.

Høsten 2015 fases 1.trinn, 5.trinn inn på 3 klasser i sentrum.

Høsten 2016 fases 1. trinn og 5.trinn inn på 3 klasser i sentrum.

Høsten 2017 fases 1.trinn, 5.trinn inn på 3 klasser i sentrum.

Søvik reduseres fra 5 delt til 4 delt høsten 2015. De mest sentrumsnære områdene i Søvik skolekrets vurderes inn i de flytende kretsgrenser i sentrum

Elevene fordeles jevnt mellom skolene for å lage «buffer» mot den øvre maksgrense for antall elever. Tildeling av skoleplass gjøres gjennom enkeltvedtak.

Avklaring/ telling november året før gjeldende skoleår. (Fast tid for innskriving i skolen)

Med vennlig hilsen
Alstahaug kommune

Connie H. Pettersen
Kommunalsjef

